

ISLAM IN LJUBEZEN: PRIČEVANJA O ARABSKO-ISLAMSKI INTELEKTUALNI ZGODOVINI

DR. SAMI AL-DAGHISTANI
KODA, BELETRINA
LJUBLJANA, 2023

RECENZIJ

Sami Al-Daghistani je doktoriral na Univerzi v Leidnu ter del doktorata opravil na Univerzi Columbia in na Univerzi v Münstru. V preteklih treh letih je izdal dve monografiji v angleškem jeziku, v preteklosti pa je prevedel več del iz arabščine v slovenščino. Je tudi urednik različnih publikacij.

Knjiga *Islam in ljubezen* je sestavljena iz osmih esejev, ki izpostavljajo zanimiva, vedno aktualna in, kot avtor sam opozarja, pogosto narobe interpretirana področja islama. Avtor obravnavane tematike na izviren način obogati z

avtobiografskimi vložki. V osmih poglavjih nas popelje v osem mest v osmih različnih državah, v katerih se je med letoma 2005 in 2023 izobraževal. Vsako mesto mu je dalo nova znanja in spoznanja ter pomembno vplivalo na oblikovanje njegovega pogleda na svet, islam in tudi na izbrano študijsko problematiko. V začetku knjige avtor zapiše, da je vsak esej »povezan z določenim obdobjem in krajem, ki naslavlja izbrano temo«.

Cikel se začne leta 2005 v Ljubljani, ko se je Al-Daghistani vpisal na študij na Filozofski fakulteti. Čeprav avtor le bežno omenja svoje spoznavanje z islamsko vero, dobi bralec občutek, da se je šele v študijskih letih v njem prebudilo zanimanje za spoznavanje islama s katerim se je sicer srečal že v otroštvu, saj je po očetovi strani Iračan. Zanimanje za islam ga je popeljalo v Sarajevo, kjer je leta 2010 študiral na Fakulteti za islamske vede. Če se je v Ljubljani navduševal nad salafističnimi misleci in islamsko filozofijo, je v Sarajevu poglobil svoje razumevanje tavhida, Korana in nauka Ibn Halduna. Naslednje leto se je odpravil v Kairo, kjer je izpolnil svoje znanje arabskega jezika. Takratne demonstracije v egiptovski prestolnici in politična dogajanja v arabskem svetu so v Al-Daghistaniju spodbudila razmisleke o povezavi med islamom kot religijo in politiko. V delu se avtor tako dotakne

tudi vprašanja Muslimanske bratovščine in orisovanja ter pojasnjevanja vpliva Zahoda na politično dogajanje v islamskih državah.

Naslednja mesta so bila povezana s pisanjem doktorskega dela. Odselil se je na Nizozemsko, kjer je na Univerzi v Leidnu vpisal doktorat. Še bolj temeljito je začel študirati Koran, Leiden pa ga je zaradi vsestranskega vpliva muslimanske umetnosti vabil k prebiranju in preučevanju islamske poezije. Študijsko pot je nadaljeval v Montrealu. V času pisanja doktorata, v katerem se je posvetil raziskovanju kritike islamske ekonomije, je po nasvetu mentorjev začel podrobneje preučevati islamsko pravo. Leta 2015 se je odselil v New York. Mesto ameriških sanj se mu je zdelo kot nalašč za študij islamske ekonomije in pisanje doktorata na omenjeno tematiko. Cikel pripovedi se zaključí v Oslu, kjer v ospredje vstopi vprašanje orientalizma in zakrivanja muslimank s hidžabom.

Knjigo *Islam in ljubezen* lahko uvrstimo med pregledno literaturo. Poznavalci islama morda ob prebranem delu ostanejo ravnodušni, saj delo ne postreže z novimi znanji in ugotovitvami, vendar po drugi strani prinaša velik doprinos v slovenski javni prostor, saj naslavlja islamske tematike, ki so na Zahodu pogosto napačno interpretirane. Zaradi napačne podobe islama, ki jo

predvsem mediji prikazujejo v slovenskem prostoru, islam pogosto velja za nasilno religijo, muslimani pa za konzervativce, teroriste in verske fanatike. Popačena podoba muslimanov v Sloveniji (in tudi drugod v Evropi) povečuje je islamofobijo. Knjiga je bila izdana leta 2023, ko se je število migrantov v Evropo znatno povečalo, in v tem času je še toliko bolj pomembno, če ne celo nujno, da odpravimo napačne predstave, kar delo naredi za nadvse intelektualno. Al-Daghistani opozarja na napačne interpretacije

islamskega prava, pri katerem se pogosto pozablja, da je »delo človeških rok«. Hkrati opozori na nevarnost napačnega tolmačenja Korana, kakor tudi same arabščine in družbenih vprašanj v luči islamske religije.

Zdi se, da je glavna teza obravnavanega dela ta, da je islam nastal v arabskem svetu, ki je izvirno drugačen od Zahoda. Posledično je največja nevarnost Zahodnega sveta v tem, da poskuša islam razumeti v skladu s svojimi vrednotami in miselnimi koncepti, kar pa vedno znova

privede do razhajanj in nerazumevanja. Vsiljevanje Zahodnih idej je v islamskem svetu vzbudilo strah pred izgubo lastne identitete, kar je sprožilo vračanje h koreninam in neizbežno vodilo v povezovanje nacionalne identitete z islamom. Avtor ne nazadnje poudari, da so islam večkrat zlorabili tudi islamski politiki, ki zaradi osebnih interesov izkoriščajo islamsko versko prakso in uvajajo spremembe v islamsko pravno prakso.

dr. Urška Jeglič

SEZNAM RECENZENTOV (2023)

TRETJI DAN 50 (2023)

Erzar, Tomaž, prof. dr.

Jerebic, Drago, doc. dr.

Jeglič, Urška, asist. dr.

Kolar, Bogdan, zasl. prof. dr.

Malmenvall, Simon, doc. dr.

Simonič, Barbara, prof. dr.

Štivič, Stjepan, asist. dr.

Štrukelj, Anton, zasl. prof. dr.

Valenta, Tanja, asist. dr.